ECLI:LV:AT:2021:0222.A420278820.11.L
A420278820, skA-822/2021
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2021.gada 22.februārī

Tiesa šādā sastāvā: senatores Vēsma Kakste, Dzintra Amerika, Diāna Makarova

rakstveida procesā izskatīja SIA „M-2" blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 12.janvāra lēmumu, ar kuru noraidīts lūgums par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu.

Aprakstošā daļa

[1] AS „Latvijas Valsts ceļi" (turpmāk – pasūtītāja) rīkoja atklātu konkursu „Valsts autoceļu asfaltēto segumu brauktuvju horizontālo apzīmējumu atjaunošanas darbu veikšana 2020.–2025.gadā", identifikācijas Nr. LVC 2019/124/AC. Iepirkumam bija četras daļas, kas atbilst pakalpojumu sniegšanai dažādos valsts reģionos. Otrajā daļā (Vidzemes reģions) par uzvarētāju atzīta trešā persona – Lietuvā reģistrēts uzņēmums UAB „Biseris" –, kura piedāvāja zemāko cenu, bet otra pretendenta – pieteicējas SIA „M-2" – piedāvājums noraidīts.

[2] Pieteicēja iepirkuma rezultātus apstrīdēja Iepirkumu uzraudzības birojā (turpmāk – Birojs). Ar Biroja 2020.gada 17.novembra lēmumu Nr. 4-1.2/20-224/2 pasūtītājai atļauts slēgt līgumu ar noteikto uzvarētāju.

[3] Pieteicēja Biroja lēmumu pārsūdzējusi tiesā, lūdzot apturēt Biroja lēmuma darbību.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2021.gada 12.janvāra lēmumu pieteicējas lūgumu par administratīvā akta darbības apturēšanu noraidīja, jo atzina, ka Biroja lēmums ir pirmšķietami tiesisks. Tiesas lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[4.1] Pieteicēja uzskata, ka trešā persona neatbilst nolikumam, jo piedāvājumu visās četrās iepirkuma daļās varēja iesniegt vienīgi tāds pretendents, kura rīcībā bija vismaz 28 iekārtas darbu veikšanai – septiņas iekārtas katrai iepirkuma daļai. Tomēr pretēji pieteicējas uzskatam nolikuma 2.pielikuma 2.4.1.punktā noteiktais minimālais iekārtu skaits (septiņas) nav automātiski palielināms atbilstoši iepirkuma daļu skaitam, kurās pretendents piedalās. Šāds prasības saturs nav secināms ne no nolikuma 2.pielikuma „Kvalifikācija" teksta, ne arī no citām nolikuma prasībām. Tikai dažas no nolikuma prasībām – 6.1.punkts par piedāvājuma nodrošinājumu un 3.pielikuma 1.punkts par atbilstošu darbu vadītāju – attiecas uz katru iepirkuma daļu atsevišķi. Pārējās nolikuma prasības attiecas uz visu iepirkumu kopumā. No nolikuma neizriet, ka pretendents dažādu līgumu izpildei šajā iepirkumā vai citos pasūtījumos nevar izmantot vienas un tās pašas iekārtas. Kā pamatoti norāda pasūtītāja, nebūtu samērīgi ar iepirkuma priekšmetu, ja iekārtu minimālais skaits būtu jāsummē un jānodrošina attiecībā pret katru iepirkuma daļu, kurā pretendents piedalās, neatkarīgi no iekārtu ražības un pielietojuma iespējām (noslodzes). Šāda nolikuma prasība radītu nepamatotu pakalpojumu sadārdzinājumu, kas balstīts neefektīvā pretendentu resursu plānošanā un izmantošanā līgumu izpildē.

Tas, ka pieteicēja nolikuma prasību novērtējusi atšķirīgi un, iespējams, tādēļ nepiedalījās vairākās iepirkuma daļās, kā arī pretendenti kopumā prasību izpratuši dažādi, nav pietiekami, lai pārtrauktu iepirkuma procedūru. Prasība par iekārtu daudzumu objektīvi bija saprotama, to nebija iespējams interpretēt dažādi. Ja pieteicējai bija šaubas par prasības saturu, tai bija iespēja lūgt pasūtītājai sniegt prasības skaidrojumu.

Pieteicēja uzskata, ka trešā persona ar piedāvājumā norādītajām iekārtām nespēs nodrošināt visu līgumu izpildi vienlaikus visos reģionos. Tomēr no iepirkuma komisijas 2020.gada 26.jūnija sēdes protokola izriet, ka pasūtītāja ir pārliecinājusies par trešās personas spēju izpildīt līgumu visās iepirkuma daļās, ņemot vērā pretendenta piedāvājumā norādīto iekārtu skaitu un tehnoloģisko produktivitāti (ražību m^2/dienā) un pasūtītājas plānotos vidējos darbu apjomus vienā gadā, kas norādīti līguma projekta 5.pielikumā iekļautajos darbu daudzumu un izmaksu sarakstos. Šajā vērtējumā acīmredzamas kļūdas nav saskatāmas.

[4.2] Pasūtītāja, pieprasot trešajai personai sniegt precizējošas ziņas par iekārtām (norādīt katrā iepirkuma daļā tās iekārtas, ko paredzēts izmantot konkrētā līguma izpildei; skaidrot, vai pretendents, iesniedzot iekārtu sarakstu, ir apzinājies, ka darbi visos reģionos būs jāveic paralēli), ir rīkojusies atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 41.panta astotajai daļai un nav pieļāvusi tehniskā piedāvājuma papildināšanu vai vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu. Trešā persona jau sākotnēji piedāvājumā bija norādījusi datus par 14 atbilstošām iekārtām, ko tā paredzējusi izmantot līguma izpildē, kā arī iekļāvusi piedāvājumā detalizētu aprēķinu un skaidrojumu par iekārtu plānoto noslodzi atbilstoši tās vidējai produktivitātei un iepirkuma dokumentos norādītajiem plānotajiem darbu apjomiem visās iepirkuma daļās.

[4.3] Pasūtītāja pamatoti vērtēja trešās personas piedāvājumu, balstoties uz piedāvājumā iesniegtajiem dokumentiem par faktisko situāciju, kas pastāvēja piedāvājuma iesniegšanas dienā, un neņemot vērā tehnikas iznomātāja iesniegumu par nomas saistību atsaukumu, kas saņemts 2020.gada 16.jūlijā. Tas atbilst nolikuma 16.2.8.punktā noteiktajam, ka iepirkuma komisija noraida vai izslēdz pretendentu no turpmākas dalības procedūrā, ja

pretendenta piedāvājumā norādītās tehniskās spējas nav atbilstošas nolikuma 2.pielikuma „Kvalifikācija" prasībām, un nolikuma 171.punktā noteiktajam, ka tehnisko piedāvājumu atbilstības pārbaudē vērtē tehniskā piedāvājuma atbilstību nolikuma 3.pielikuma prasību līmenim.

[4.4] Pieteicēja iebilst pret to, ka trešās personas piedāvājumam sākotnēji nebija pievienoti visi nolikumā prasītie dokumenti, taču šie iebildumi nav pamatoti. Trešā persona bija iesniegusi Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu, un tādā gadījumā strīdus dokumenti jāiesniedz nevis kopā ar piedāvājumu, bet gan pēc pasūtītāja pieprasījuma, kā tas bijis arī šajā gadījumā.

[4.5] Pieteicēja iebilst pret to, ka trešajai personai tika dota iespēja sākotnēji iesniegtā 2019.gada finanšu pārskata vietā iesniegt 2018.gada finanšu pārskatu.

Sākotnēji trešā persona iesniedza 2019.gada finanšu pārskatu un neatkarīga revidenta ziņojumu, taču, kā no piedāvājuma secinājusi pasūtītāja, pēdējais auditētā gada pārskats ir sagatavots par 2018.gadu. Lai pārliecinātos par pretendenta piedāvājumā norādīto finanšu datu atbilstību faktiskajai situācijai un nolikuma prasībām, pasūtītāja lūdza pretendentam iesniegt 2018.gada pārskatu, kas arī tika iesniegts. Trešās personas norādītajos datos attiecībā uz finanšu apgrozījumu un vispārējo apgrozāmo līdzekļu koeficientu piedāvājuma veidnē nav atsauces uz 2019.gadu. Jau no pasūtītājas iepirkuma komisijas 2020.gada 28.maija sēdes protokola izriet, ka šajās veidnēs norādītie dati atbilst nolikuma 2.pielikuma 2.1.1. un 2.1.2.punkta prasībām. Pasūtītāja nav devusi trešajai personai iespēju mainīt datus, bet gan, konstatējot, ka 2018.gada pārskata vietā ir iesniegts 2019.gada pārskats, lūgusi šo nepilnību novērst. Šāda rīcība atbilst Publisko iepirkumu likuma 41.panta sestajai daļai.

[4.6] Nav saskatāmi pieteicējas norādītie pārkāpumi arī saistībā ar to, kādus termiņus pasūtītāja noteikusi trešajai personai dokumentu un to tulkojumu iesniegšanai. Iepirkuma komisijas 2020.gada 20.jūlija sēdē pieņemtais lēmums pagarināt termiņu papildu informācijas iesniegšanai neattiecas uz iepirkuma otro daļu. Savukārt pārējos pasūtītājas prasītos dokumentus trešā persona iesniegusi bez kavēšanās. Nav arī pamata konstatēt, ka pasūtītājas noteiktie termiņi ir acīmredzami nesamērīgi, pārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu vai liecina par favorītismu pret trešo personu.

[4.7] Pasūtītāja atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 53.panta noteikumiem ir kliedējusi bažas par trešās personas piedāvājuma cenas pamatotību. Nav saskatāms, ka attiecīgajā izvērtējumā būtu pieļautas acīmredzamas kļūdas, tostarp attiecībā uz darbinieku atalgojumu. No trešās personas sniegtās informācijas izriet, ka darba samaksas likmes vairākkārt pārsniedz būvniecības nozares darba koplīgumā noteikto minimālo stundas tarifa likmi 4,67 *euro*, uz ko pieteicēja atsaucās sūdzībā Birojam.

[4.8] Pasūtītājai nebija jāvērtē pieteicējas norādītais attiecībā uz trešās personas reputāciju, jo Publisko iepirkumu likums neparedz iepirkuma dokumentos noteikt tādu vērtēšanas kritēriju kā pretendentu reputācija, un tāds arī nolikumā nav noteikts.

[5] Pieteicēja par tiesas lēmumu iesniedza blakus sūdzību, norādot turpmāk minētos argumentus.

[5.1] Pieteicēja uztur tos argumentus, kas ir norādīti iesniegumā un tā papildinājumos Birojam un pieteikumā tiesai, un paļaujas, ka Senāts blakus sūdzību skatīs kopsakarā ar pārējiem procesuālajiem dokumentiem.

[5.2] Tiesa nepareizi interpretējusi nolikuma prasības par iekārtu skaitu. Nolikuma teksts norāda uz tādu prasības saturu, kā to sapratusi pieteicēja un arī citi pretendenti, kuriem ir pieredze līdzīgu darbu izpildē Latvijā (atšķirībā no trešās personas, kas vienīgā prasību saprata citādi). Atbilstoši tiesas interpretācijai prasība zaudētu jēgu un būtu nesamērīgi zema, tādējādi radot līguma neizpildes risku, un nepamatoti ierobežotu konkurenci, jo viens pretendents iegūtu tiesības veikt darbus visos reģionos, attiecīgi nākamajā iepirkumā izveidotos monopols, jo tikai attiecīgajam pretendentam būtu prasītā pieredze par iepriekšējo periodu.

[5.3] Pret trešo personu ir izrādīta nepamatoti labvēlīga attieksme, ļaujot precizēt piedāvājumā norādīto iekārtu sarakstu. Sākotnēji tās piedāvājumā bija norādītas 14 iekārtas visam iepirkumam, bet vēlāk iesniegts identisks to pašu iekārtu saraksts katrai iepirkuma daļai. Tas, ka iepirkuma otrajai daļai ir norādītas 14 iekārtas, neapliecina, ka pretendents visas šīs iekārtas varēs izmantot tieši iepirkuma otrās daļas darbu izpildei.

[5.4] Trešajai personai nepamatoti ļauts papildināt piedāvājumu, iesniedzot 2018.gada pārskatu sākotnēji iesniegtā 2019.gada pārskata vietā.

[5.5] Pasūtītāja piešķirusi trešajai personai nepamatoti garu termiņu dokumentu un to tulkojumu iesniegšanai. Atšķirības, kas izriet no tā, ka trešā persona iesniedza Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu, nedrīkst būt nesamērīgas un pārkāpt vienlīdzīgas attieksmes principu. Eiropas Komisijas 2016.gada 5.janvāra Īstenošanas regulas (ES) 2016/7 (turpmāk – Regula 2016/7) 1.pielikumā ir noteikts, ka pretendentam ir jāspēj *nekavējoties* pēc pasūtītāja pieprasījuma saņemšanas iesniegt piedāvājumu pamatojošos dokumentus.

[5.6] Tiesa nav novērtējusi lietas apstākļus kopumā: trešās personas piedāvājums iesniegts visās konkursa daļās; tam ir būtiski zemāka cena; trešajai personai nav pieredzes darbu izpildē Latvijā; tās piedāvājumā norādīts neatbilstošs iekārtu skaits; Covid-19 infekcijas izplatība ietekmē ārvalstu darbinieku iesaisti darbu izpildē; trešajai personai ir negatīva reputācija (Lietuvā konstatēti konkurences noteikumu pārkāpumi, ierosināts kriminālprocess u. c.). Šiem apstākļiem kopumā ir būtiska nozīme, vērtējot trešās personas piedāvājuma atbilstību nolikumam un pasūtītājas rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Motīvu daļa

I

[6] Lietā viens no strīdus jautājumiem ir par to, vai trešās personas piedāvājums atbilst nolikuma 2.pielikuma 2.4.punkta prasībai attiecībā uz minimālo tehnikas vienību skaitu. Pieteicēja uzskata, ka prasībā norādītais tehnikas vienību daudzums (septiņas tehnikas vienības) palielināms proporcionāli iepirkuma daļu skaitam, kurās pretendents piedalās, proti, ja pretendents iesniedz piedāvājumu visām četrām konkursa daļām, kā to darījusi trešā persona, tad jānorāda vismaz 28 tehnikas vienības. Tādējādi trešās personas piedāvājums, kurā norādītas tikai 14 tehnikas vienības, šai prasībai, pieteicējas ieskatā, neatbilst.

[7] Senāts atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pienācīgi un atbilstoši līdzšinējām judikatūras atziņām noskaidrojusi nolikuma prasības saturu. Tiesa pamatoti secinājusi, ka no nolikuma teksta objektīvi neizriet, ka nolikuma 2.pielikuma 2.4.punktā norādītais tehnikas vienību skaits palielināms proporcionāli daļu skaitam, kurās pretendents iesniedz piedāvājumu. No nolikuma arī neizriet, ka pretendentam ir liegts izmantot vienas un tās pašas tehnikas vienības citu līgumu, tostarp arī šā iepirkuma citu daļu, izpildē. Senāts atbilstoši Administratīvā procesa likuma 286.panta trešajai daļai pievienojas pirmās instances tiesas lēmumā ietvertajai motivācijai un neatkārto to.

[8] Pieteicēja blakus sūdzībā uzsver, ka aiz nolikuma 2.pielikuma nosaukuma „Kvalifikācijas prasības" iekavās norādīts: „Iepirkuma 1., 2., 3. un 4.daļai", un uzskata, ka no tā var secināt, ka prasības attiecas uz katru daļu. Senāts tam principā piekrīt, taču nesaskata, ka tas noved pie atšķirīgas 2.4.punkta interpretācijas. No attiecīgās norādes nevar secināt, ka visas attiecīgajā pielikumā iekļautās prasības ir jāpalielina proporcionāli daļu skaitam, kurās pretendents piedalās. Tāpat no šīs norādes nekādi nevar secināt, ka pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, vai vienu un to pašu tehniku

pretendents drīkstēs izmantot arī citu līgumu izpildē. Minētā norāde tikai vērš uzmanību uz to, ka attiecīgās prasības izpildāmas katrā daļā, proti, prasības ir saistošas neatkarīgi no tā, cik un kurās daļās pretendents piedalās.

[9] Arī tas, ka pasūtītāja ir domājusi par to, lai kvalifikācijas prasības būtu samērīgas attiecībā pret katru atsevišķo iepirkuma daļu, neļauj prasību tulkot pieteicējai vēlamajā veidā. Pretendentiem ir ļauts pieteikties jebkādam daļu skaitam, arī tikai vienai iepirkuma daļai, līdz ar to ir loģiski, ka kvalifikācijas prasības tiek noteiktas samērīgi tieši ar vienu iepirkuma daļu, nevis ar divām, trim vai visām četrām daļām. Vienlaikus, ja pasūtītāja būtu saskatījusi nepieciešamību vienu vai visas kvalifikācijas prasības paaugstināt proporcionāli daļu skaitam, kurās pretendents piedalās, tas būtu jānorāda nolikuma tekstā. Šobrīd spēkā esošajā nolikuma redakcijā tādu prasību nevar izlasīt (atšķirībā, piemēram, no prasībām, kas attiecas uz piesaistītajiem darbu vadītājiem un piedāvājuma nodrošinājumu).

[10] Senāts noraida blakus sūdzības argumentus, ka tiesas interpretācijā attiecīgā nolikuma prasība kļūtu nesamērīgi zema un tādējādi nepamatoti ierobežotu konkurenci.

Vispirms norādāms, ka pieteicēja nav pamatojusi un Senāts nesaskata, kā zemāks kvalifikācijas prasību līmenis ierobežo konkurenci. Parasti publisko iepirkumu tirgus darbojas pretēji – jo zemākas kvalifikācijas prasības, jo lielāka konkurence.

Savukārt pieteicējas uzsvērtais apstāklis, ka viens pretendents zemu prasību dēļ var iegūt līguma slēgšanas tiesības visās konkursa daļās un tādējādi citi pakalpojumu sniedzēji neiegūs attiecīgo pieredzi un nevarēs veiksmīgi piedalīties turpmākajos iepirkumos, nav ņemams vērā prasību interpretācijā. Kvalifikācijas prasību saturs nav nosakāms atkarībā no tā, kā tas varētu ietekmēt citu pretendentu izredzes piedalīties šajā vai citos iepirkumos. Konkrētajā iepirkumā pretendenti varēja brīvi izvēlēties, cik daļās piedalīties, tostarp viens pretendents bija tiesīgs piedalīties vienā vai visās daļās (*nolikuma 5.4.punkts*). Nav ziņu, ka šie noteikumi būtu apstrīdēti likumā paredzētajā kārtībā. Turklāt ir acīmredzams, ka pieteicēja, runājot par iespējamo konkurences trūkumu turpmākajos iepirkumos, vadās no nepamatota pieņēmuma, ka pieredzi un tiesības sniegt pakalpojumus Latvijā reģistrētiem uzņēmumiem iespējams gūt tikai Latvijas iepirkumu ietvaros un ka Latvijas rīkotos iepirkumos turpmāk noteikti nepiedalīsies pretendenti, kas reģistrēti un (vai) pieredzi guvuši citās valstīs.

Var piekrist pieteicējai, ka attiecīgās prasības jēga ir ļaut pasūtītājai pārliecināties par pretendenta tehniskajām spējām izpildīt līgumu, taču Senāts nesaskata, ka nolikuma prasība tiesas interpretācijā šai jēgai neatbilst, kļūst nesamērīgi zema un rada būtisku līguma neizpildes risku. Tehnikas vienību skaits nebūt nav vienīgais, ko pasūtītāja vērtē, lai pārliecinātos par pretendentu tehniskajām spējām. Saskaņā ar nolikuma 2.pielikuma 2.4.punktu pretendentiem ne tikai jānorāda konkrētas tehnikas vienības, bet arī jānorāda to parametri, pielietojums, ražīgums. Savukārt saskaņā ar nolikuma 3.pielikumu „Tehniskais piedāvājums" pretendentiem ir jāsastāda veicamā darba organizācijas apraksts atbilstoši specifikāciju un normatīvo aktu prasībām, lai pasūtītāja varētu pārliecināties par pretendenta izpratni par darbu un tā spējām izpildīt darbu kvalitatīvi, paredzētajos termiņos un tādā apjomā, par kādu iesniegts piedāvājums.

Turklāt nolikumā ir noteikts vienīgi minimālais tehnikas daudzums, un pretendents nav ierobežots izmantot lielāku tehnikas daudzumu, ja tas nepieciešams kvalitatīvai darbu izpildei, ņemot vērā konkrētā pretendenta rīcībā esošās tehnikas ražīgumu, pielietojumu un veidu, kā paredzēts organizēt darbus.

Šāda pieeja būtībā ļauj pretendentiem elastīgi plānot savā rīcībā esošo resursu izmantošanu, kas tā nebūtu, ja pasūtītāja, neatkarīgi no iekārtu ražības un pielietojuma un darba organizēšanas veida uzstātu uz to, ka iepirkumā var piedalīties tikai ar noteiktu iekārtu skaitu. Savukārt pasūtītājai nav šķēršļu pārliecināties, vai pretendents ar piedāvājumā norādīto tehnikas daudzumu un veidiem spēs pienācīgi veikt darbus, ņemot vērā gan attiecīgās tehnikas ražīgumu, pielietojumu, gan veidu, kā pretendents ieplānojis veikt darbus.

Apkopojot minēto, nolikuma prasība tiesas interpretācijā neliedz pasūtītājai adekvāti novērtēt pretendenta spējas izpildīt darbus, kā arī neierobežo konkurenci, bet gan gluži pretēji – paplašina to.

[11] Pieteicēja uzsver, ka tie iepirkuma dalībnieki, kuriem ir pieredze līdzīgos darbos Latvijā, prasību ir izpratuši līdzīgi pieteicējai (par to liecinot dalība katram tikai vienā iepirkuma daļā un arī tas, ka vēl viens pretendents iebildis pret trešās personas piedāvājuma atbilstību), un vienīgais pretendents, kurš prasību sapratis citādi, ir trešā persona, kurai nav pieredzes Latvijā.

Senāts tomēr neuzskata, ka tieši tas veids, kā prasību sapratuši Latvijā pieredzi guvušie pretendenti, varētu būt noteicošais. Nolikuma prasību interpretācijā ir nozīme tam, kā prasību *objektīvi* varēja saprast pretendenti. Un šajā ziņā jāņem vērā, ka publiskais iepirkums ir atvērts jebkuras Eiropas Savienības dalībvalsts pakalpojumu sniedzējiem, tātad nevar būt izšķiroša nozīme tam, kā prasību sapratuši tieši vienas konkrētas valsts pakalpojumu sniedzēji.

Turklāt nav arī pamata uzskatīt, ka visi vietējie pretendenti piedalījās katrs savā iepirkuma daļā tikai tāpēc, ka saprata prasību tāpat kā pieteicēja. Tā kā katrs tirgus dalībnieks ar komercdarbību saistītos lēmumus pieņem patstāvīgi (tā tam vismaz būtu jābūt), var pastāvēt arī citi šobrīd nezināmi saimnieciska vai ekonomiska rakstura apsvērumi, kuru dēļ katrs pretendents izvēlējies piedalīties noteiktā iepirkuma daļā. Piemēram, citā ar šo pašu iepirkumu saistītā lietā, skaidrojot konkurences trūkumu šāda veida iepirkumos Latvijā, kāds pretendents norādījis, ka tas saistīts ar pretendentu materiāli tehnisko resursu atrašanās vietu, proti, katrs pretendents sniedz pakalpojumu tajā reģionā, kur tas ir vienkāršāk un lētāk izdarāms. Šāda situācija vispārīgi ir iespējama, it īpaši ņemot vērā pasūtītājas, kas ir lielākā attiecīgo pakalpojumu pircēja valstī, līdzšinējās prasības iepirkumos, kas var ietekmēt to, kāds būs attiecīgais tirgus arī nākotnē (ilgi līgumu darbības termiņi, attiecīgi augstākas prasības pieredzes un finanšu rādītājiem).

Līdz ar to, vispārīgi raugoties, pieteicējas uzsvērtajai situācijai var būt virkne dažādu izskaidrojumu, ne tikai tas, kā pretendenti izpratuši tieši strīdus prasību.

II

[12] Lietā strīds ir arī par to, vai pasūtītāja ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, nosakot trešajai personai termiņus piedāvājuma un pretendenta atbilstību apliecinošu dokumentu iesniegšanai un pieņemot no trešās personas tādus dokumentus, kas sākotnēji vispār nebija iesniegti.

[13] Trešā persona sākotnējai kvalifikācijas apliecināšanai bija iesniegusi Eiropas vienoto iepirkuma procedūras dokumentu (EVIPD), ko paredz Regula 2016/7. Senāts jau iepriekš lietā, kurā apstrīdēti šā paša iepirkuma rezultāti (citā daļā), sniedzis skaidrojumu Regulas 2016/7 piemērošanai.

Atbilstoši Regulas 2016/7 1.pielikumā noteiktajam Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments ir ekonomikas dalībnieku pašdeklarācija, kas sniedz sākotnējus pierādījumus, ar kuriem aizstāj publiskā sektora iestāžu vai trešo personu izdotus sertifikātus. Minētā dokumenta mērķis ir samazināt administratīvo slogu, kas izriet no prasības nodrošināt ievērojamu skaitu sertifikātu vai citu dokumentu, kuri saistīti ar izslēgšanas un atlases kritērijiem. Līgumslēdzēja iestāde vai līgumslēdzējs jebkurā brīdī procedūras laikā var lūgt jebkuram pretendentam iesniegt visus vajadzīgos sertifikātus un apliecinošos dokumentus vai daļu no tiem, ja tas ir nepieciešams procedūras pareizas norises nodrošināšanai. Eiropas vienoto iepirkuma procedūras

dokumentā norāda publiskā sektora iestādi vai trešo personu, kas atbildīga par apliecinošo dokumentu sagatavošanu, un iekļauj oficiālu paziņojumu par to, ka ekonomikas dalībnieks spēs pēc pieprasījuma un bez kavēšanās iesniegt minētos apliecinošos dokumentus.

Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt iepirkuma procedūru raitu norisi, vienlīdzīgu attieksmi pret visiem pretendentiem, kā arī paturot prātā samērīguma apsvērumus, Regulā minētā prasība iesniegt dokumentus *bez kavēšanās* nav uztverams vienīgi formāli, un tās mērķis ir nodrošināt, ka netiek nepamatoti novilcināta dokumentu iesniegšana, tādējādi radot kādas priekšrocības konkrētam pretendentam (piemēram, cenošoties tikai attiecīgajā procedūras posmā nodrošināt savu atbilstību) vai gluži vienkārši lieki kavējot procedūru. Pasūtītāja noteiktajam termiņam šo dokumentu iesniegšanai jābūt saprātīgam un samērīgam, ņemot vērā iesniedzamo dokumentu būtību un apjomu. Vienlaikus jāraugās, lai termiņš nepārsniegtu to, kas jebkurai personai līdzīgā situācijā objektīvi būtu nepieciešams konkrēto dokumentu iesniegšanai (*Senāta 2021.gada 27.janvāra lēmuma lietā Nr. SKA-737/2021, ECLI:LV:AT:2021:0127.A420267320.5.L 7.punkts*).

Pirmās instances tiesa lēmumā ir visaptveroši novērtējusi informācijas pieprasīšanas gaitu un termiņus, kādi trešajai personai tika noteikti informācijas iesniegšanai. Tiesa secināja, ka attiecīgie termiņi kopumā bijuši samērīgi, nepārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu un arī neliecina par īpašu labvēlību pret trešo personu (izvērstāk *Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 12.janvāra lēmuma šajā lietā 14.punktā*). Arī Senāts nekonstatē pretējo. Pieteicēja blakus sūdzībā tikai vispārīgi turpina apgalvot, ka noteiktais termiņš, kas pārsniedz vienu mēnesi, nav samērīgs un pārkāpj vienlīdzīgas attieksmes principu. Tāpat pieteicēja turpina izvirzīt argumentus par nepamatota termiņa noteikšanu dokumentu tulkojumu sniegšanai, neņemot vērā un necenšoties atspēkot tiesas secinājumu, ka šī pasūtītājas rīcība vispār neattiecas uz pārbaudāmo iepirkuma daļu.

[14] Pirmās instances tiesa ir pēc būtības noskaidrojusi un novērtējusi arī apstākļus, kas attiecas uz 2018.gada pārskata pieprasīšanu trešajai personai sākotnēji iesniegtā 2019.gada pārskata vietā. Tiesa nav saskatījusi, ka tādējādi būtu grozīts piedāvājuma saturs un secīgi pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips. Pieteicēja nav norādījusi konkrētus pretargumentus tiesas lēmumā sniegtajam vērtējumam.

[15] Tāpat tiesa lēmumā ir sniegusi vērtējumu pasūtītājas rīcībai, pieprasot un akceptējot precizētu tehnikas sarakstu. Vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpuma esību tiesa ir pārbaudījusi, bet nav konstatējusi (*Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 12.janvāra lēmuma šajā lietā 11.punkts*). Blakus sūdzības argumenti nerada pamatu šo secinājumu pārskatīt. Pieteicējas uzskats, ka trešā persona faktiski nevarēs vienlaikus izmantot visas sarakstā norādītās iekārtas, pēc būtības neattiecas uz to, vai pasūtītāja rīkojās tiesiski, lūdzot precizēt piedāvājumā sniegtās ziņas.

III

[16] Pieteicēja lietā iebilst pret pasūtītājas rīcību, neņemot vērā informāciju par trešās personas piedāvājumā norādītās tehnikas nomas saistību atsaukumu. Tomēr Senāts pirmšķietami nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā šīm ziņām vajadzēja obligāti novest pie attiecīgā pretendenta izslēgšanas.

[17] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 41.panta pirmo daļu pasūtītājs atlasa kandidātus un pretendentus saskaņā ar šā likuma 44., 45., 46., 47. un 48.pantā noteiktajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājumu atbilstību iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu vai piedāvājumus saskaņā ar noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem.

Vispārīgi piedāvājuma atbilstība novērtējama atkarībā no tajā norādītās informācijas, nepieciešamības gadījumā to lūdzot precizēt vai iegūstot papildu informāciju, lai pārliecinātos par piedāvājumā norādīto ziņu patiesumu, ja par to radušās šaubas.

Tomēr iepirkuma procedūras laikā apstākļi, kas norādīti piedāvājumā un kam var būt nozīme līguma izpildē, līdz galīgā lēmuma pieņemšanai vai pēc tam var mainīties – pretendenta apakšuzņēmēji var pārtraukt līgumsaistības, var nebūt vairs pieejami piedāvājumā norādītie personāla resursi vai tehnika. Likumdevējs atsevišķus šādu izmaiņu aspektus ir apsvēris – Publisko iepirkumu likuma 62.pantā ir noregulēta iepirkuma līguma izpildē iesaistītā personāla un apakšuzņēmēju nomaiņa un jauna personāla un apakšuzņēmēju piesaiste. Pantā ietvertās normas paredz, ka šādas izmaiņas nav pieļaujamas bez pasūtītāja saskaņojuma (panta pirmā daļa) un tas pieļaujams tikai iepirkuma nolikumā vai iepirkuma līgumā norādītajā kārtībā un apjomos (panta otrā daļa). Tāpat noteikts, kādos gadījumos pasūtītājs nav tiesīgs piekrist šādai maiņai (panta trešā un ceturtā daļa). Tātad likumdevējs vispārīgi (lai gan ar striktiem noteikumiem) respektē apstākļu maiņu un atzīst par iespējamu aizstāt atsevišķus piedāvājuma elementus, tostarp arī pēc līguma noslēgšanas.

Ja reiz ir pieļaujams aizstāt apakšuzņēmējus un personālu, nav saskatāms, kādēļ maiņa vispārīgi nebūtu pieļaujama arī attiecībā uz tehniskajiem resursiem, ņemot vērā, ka arī tehnisko resursu pieejamība un avoti objektīvi var mainīties (tehnika mēdz lūzt; iznomātāji var atkāpties no saistībām; pretendents var rast iespēju tehniku iegādāties, pārtraucot nomāt, vai otrādi). Tādējādi pirmšķietami atzīstams, ka arī tad, ja mainījušies apstākļi attiecībā uz tehniskajiem resursiem, būtu apsveramas pretendenta tiesības ar pasūtītāja ziņu attiecīgo tehnikas vienību (un tās avotu) aizstāt.

[18] Konkrētajā gadījumā pasūtītāja piedāvājumu vērtēšanas laikā nav aktualizējusi jautājumu par to, vai sakarā ar tehnikas vienības nomas atsaukumu trešās personas piedāvājums atbilst nolikumam, kā arī to, vai un kā trešā persona plāno aizstāt attiecīgo tehnikas vienību. Tomēr šie apstākļi paši par sevi šobrīd nenoved pie secinājuma, ka trešās personas piedāvājums katrā ziņā vairs neatbilst nolikumam. Šeit jāņem vērā vairāki apstākļi. Proti, šajā gadījumā runa ir par vienas tehnikas vienības nomas atsaukumu, minimālais tehnikas vienību skaits, kas bija jānorāda piedāvājumā, bija septiņas, bet pretendents bija norādījis 14 tehnikas vienības. Tāpat nav pamata pieņemt, ka trešā persona attiecīgo tehnikas vienību neplāno aizstāt, ņemot vērā, ka tas ir pašas trešās personas interesēs atbilstoši piedāvājumā plānotajam, proti, norādītajam tehnikas vienību skaitam noslēgt iepirkuma līgumu. Jāņem arī vērā, ka tiesību normas nenoteic konkrētu iepirkuma brīdi, kurā šāda aizstāšana var notikt.

Līdz ar to pirmšķietami nav secināms, ka lēmums, ar kuru attiecīgais pretendents atzīts par uzvarētāju (Biroja lēmums, ar kuru atļauts slēgt līgumu), ir prettiesisks.

IV

[19] Pieteicēja blakus sūdzībā norāda, ka tiesa nav novērtējusi lietas apstākļus kopumā: trešās personas piedāvājums iesniegts visās konkursa daļās; tam ir būtiski zemāka cena; trešajai personai nav pieredzes darbu izpildē Latvijā; tās piedāvājumā norādīts neatbilstošs iekārtu skaits; *Covid-19* infekcijas izplatība ietekmē ārvalstu darbinieku iesaisti darbu izpildē; trešajai personai ir negatīva reputācija (Lietuvā konstatēti konkurences noteikumu pārkāpumi, ierosināts kriminālprocess u.c.).

Tiesa, pārbaudot pasūtītājas un Biroja lēmuma tiesiskumu, pievēršas konkrētiem apstākļiem, kas var norādīt uz pretendenta vai tā piedāvājuma neatbilstību nolikumam vai tiesību normām. Tiesa nevar atzīt iepirkuma rezultātus par prettiesiskiem, balstoties uz tādu apstākļu un argumentu kopumu, kuriem nav juridiskas nozīmes un kas ir balstīti tikai konkrētā pretendenta uzskatā par to, kā vērtējams viens vai otrs apstāklis. Piemēram, argumenti par

trešās personas reputāciju nav juridiski nozīmīgi, jo tiesiskais regulējums vismaz šobrīd neparedz analizēt pretendenta reputāciju, kā arī nav izstrādāti nekādi objektīvi kritēriji, pēc kuriem to novērtēt. Tātad būtībā pastāv tikai pieteicējas viedoklis par to, kā būtu jāraugās uz apstākļiem, ka pret trešo personu ir uzsākts kriminālprocess vai ka tā iepriekš pieļāvusi konkurences tiesību pārkāpumus.

Tāpat šobrīd nav tiesiska pamata vērtēt, kā vīrusa *Covid-19* izplatības ierobežošanai noteiktie pasākumi varētu ietekmēt uzvarētāja ārvalstu darbinieku iesaisti darbu izpildē. Jautājums par trešās personas personāla pārvietošanos starp valstīm un iespējamām grūtībām saistībā ar *Covid-19* ierobežošanai noteiktajiem pasākumiem attiecas uz līguma izpildes posmu, nevis uz iepirkuma rezultātu tiesiskumu.

Savukārt tādi apstākļi, kā pieteikšanās visām konkursa daļām un zemas cenas piedāvāšana (par rajona tiesas sniegto trešās personas piedāvājuma cenas vērtējumu konkrētu iebildumu blakus sūdzībā nav), paši par sevi nekādi nevar tikt atzīti par pārkāpumu, bet gan apliecina pretendenta vēlmi iegūt līguma slēgšanas tiesības.

Vēršama arī uzmanība, ka Senāts izvērtē vienīgi blakus sūdzībā norādītos argumentus, nevis iesniegumā iestādei un pieteikumā tiesai ietvertos argumentus, kā lūgusi pieteicēja, jo blakus sūdzības kārtībā ir izvērtējams vienīgi pārsūdzētā tiesas lēmuma tiesiskums.

[20] Apkopojot minēto, pirmās instances tiesas lēmums atstājams negrozīts, bet pieteicējas blakus sūdzība noraidāma.

Senāts vērš uzmanību uz to, ka šajā lēmumā sniegts tikai *pirmšķietams* lietas apstākļu novērtējums. Tiesa, izskatot lietu pēc būtības, var nonākt pie atšķirīgiem secinājumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

Atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 12.janvāra lēmumu, bet SIA „M-2" blakus sūdzību noraidīt.

Lēmums nav pārsūdzams.

V. Kakste Dz. Amerika D. Makarova